

VLAŠTĀ

TV
program
uvnitř
od 9. 9.
do 15. 9.

36/2019

SEX

PENIS, NEBO FRANTÍK?

Naučte se mluvit
s dětmi o věcech,
které byly tabu

Reportér
**JAKUB
SZÁNTÓ**

Dám na instinkt.
Když mi břicho říká:
Tudy ne!, poslechnu.

ROZHOVOR

Martha Issová

S mužem se hádáme
o nepodstatných
věcech. Myslím, že
se tím oba bavíme.

Může být
přátelství
víc než láska?

BROMANCE

» Jak se současní
muži učí důvěřovat
si navzájem

Začala škola. Potřebujete doping!

CHUTĚ
TÝDNE

ČOKOLÁDA

Je libo harlekýn jako z nebe,
nadýchaný pruhovaný dort,
cupcakes nebo božský fondant
s překvapením uvnitř?

Martha Issová

Pomluvy jsou jen bzučení komárů

Martha Issová už se nějak smířila se škatulkou mladých a vesměs hodných holek, které její partner a režisér David Ondříček z této škatulky vytáhl. A byla to skvělá a tvrdou a syrovou Marii z Dukly 61 získala Českého lva. A odškatulkování je. Martha pobíhá třikrát týdně po atletickém oválu s oštěpem v ruce a stává se z ní Dana Zátoková... **TEXT VERONIKA KÁBRTOVÁ**

s oštěpem jste začala už před...
ly jsme se při rozhovoru vi-
dy. Natáčet se ale začalo až
šního dubna.

na film nepodařilo sehnat po-
ví financí. Ale moc se mi líbilo,
tenkrát David postavil; nerozčí-
tekal, řekl, že to je tak asi dobře,
užijeme a věnujeme scénáři větší

vaše příprava?

abych se dostala do dobré kondi-
e alespoň trochu házet oštěpem.
m k tomu dostala dva fantastické
z nich je rolls royce mezi tre-
černý, trenér Báry Špotákové.
trénink výborný Honza
st, kterého jsem objevila přes
onu Babčákovou. S ním běhám,
házím míčem, děláme atletickou
ně regulérní oštěpařský trénink.
ste i dřív?

Od šesti do čtrnácti jsem hrála
Ale v posledních letech jsem
edělala nic moc.
být pro tělo docela záprah.

Celkem byl, ale zábavný. I když, měla jsem
jedno takové nucené zastavení. Pohyb nohou
při hodu oštěpem je velmi specifický, musí se
udělat takový podskok, který jsem nedělala
dobře, ale zato často, a tím si namohla podko-
lenní kloub, okolo kterého se mi udělala svalov-
vá křeč. Tehdy jsem na tu nohu skoro nemohla
šlápnout a propadala panice. Říkala jsem si, že
po tom všem těšení a přípravách v tom filmu
nakonec nebudu hrát, protože jsem si svoji
urputností oddělala nohu. Naštěstí jsem si dala
týden oddech a dalo se to do pořádku. Hodně
se mi ulevilo!

**Tehdy, když to hodně bolelo, vás nena-
padlo se na to vykašlat?**

Ne, bolest překonávat umím. Tyhle myšlen-
ky mívám spíš ve chvílích, kdy na mě přijde
chmura, že není v mých silách to zvládnout.
Odmala chci všechno dělat perfektně, v opač-
ném případě mám tendence propadat bezna-
ději. Mám za sebou skoro pět měsíců tréninku
a právě teď procházím zatím největší krizí.
Jsem ve fázi, kdy jsem princip toho sportu
trošku pochopila a zároveň narazila na své
vlastní limity. Je mi osmatřicet a nemám posta-
vu oštěpařky. Třeba končím trénink, který mě

bavil, a měla jsem z něj radost, i jsem si třeba
říkala, že to nebylo špatné, a pak vidím házet
holky, které to skutečně umí, a okamžitě zvad-
nu. Mám tendenci zapomínat, že ony trénují
mnoho let a já pět měsíců.

Jak intenzivně trénujete?

Dvakrát až třikrát týdně. Nejdřív jdu běhat,
pak se protahuji, házím a znovu se protahuji.
Celý trénink trvá tak dvě hodiny.

Seknete s oštěpem, až se film natočí?

Zrovna nedávno jsem Davidovi říkala, že bych
chtěla v házení oštěpem pokračovat i po natá-
čení a on dostal dlouhý záchvat smíchu. Ví, že
že to skoro ve čtyřiceti letech se sto padesáti
devíti centimetry není úplně rozumné, ale my-
slím, že by se mi hrozně stýskalo. Po lidech
i po oštěpu. Cítím se díky tomu v dobré fyzic-
ké i psychické formě.

**Napadá mě, že si určitě spousta lidí říká,
že nemusíte být atletka, abyste natočila
film. Proč je tak důležitý intenzivní trénink,
nestačilo by jen se naučit ten pohyb?**

Ale na to, aby se člověk naučil dobře jenom
ten pohyb, je potřeba trénink! A všichni tři
jsme s Davidem a Vaškem Neužilem, který
hraje Emila, od začátku mluvili o tom, že si

přejeme udělat všechno pro to, abychom byli
v co nejlepší formě. I z úcty k Daně a Emilovi
Zátokovým. Samozřejmě nikdy nebudeme
oni, to prostě není v našich silách. Ale tím,
že trénujeme, dotkneme se částečně i světa,
ve kterém žili, a to je pro nás také důležité.
Zrovna nedávno jsme o tom s Vaškem mluvili,
jak jsme rádi, že nám tohle David umožnil.
**A aby toho nebylo málo, studujete i dobo-
vý jazyk vašich hrdinů.**

Hodně sledujeme dokumenty o Zátokových
a shodli jsme se, že nemůžeme mluvit současn-
ným jazykem. Zátokovi byli oba z Moravy,
každý má svůj specifický přízvuk a mluva
byla v padesátých a šedesátých letech jiná.
Sjednocujeme dobový jazyk s přihlédnutím
k postavě.

Takže máte kouče?

Potřebovali jsme najít někoho s dobrým slu-
chem, kdo rozumí jazyku a vnímá jeho melo-
dii. A měli jsme štěstí na úžasnou paní. Je to
jazykovědkyně a zároveň muzikantka a pochází
z Uherského Hradiště. Každý den mám chví-
ku, kdy si zkusím říct některé věci jako Dana.
Bohužel, často se zapomenu a dělám to třeba
v tramvaji...

FOTO BENEDIKT REINČ PRO ČASOPIS GLANC, ARCHIV MARTHY ISSOVÉ A ARCHIV ČT

Dohadujeme se několikrát denně o naprosto nepodstatných věcech. Myslím, že se tím oba bavíme. Ale nikdy není nikdo naštvaný déle než deset minut.

**Dialekt jste trénovala i před natáčením fil-
mu Dukla 61, který také režíroval váš part-
ner. Tenkrát to byl ostravský akcent.**

Scházela jsem se se Zdenou Miklušovou, naší
ostravskou guru. Bez ní by Dukla určitě nebyla
taková, jaká je. Je to Ostravačka, maminka
Roberta Mikluše, který tam také hrál. Setkala
jsem se s ní náhodou, hráli jsme s Dejvickým
divadlem v Ostravě, po představení jsme spolu
seděly v baru, povídaly si, vyprávěla mi, že její
muž, havíř, pracoval na Dukle, já okouzleně
poslouchala její ostravský přízvuk a byla si jis-
tá, že jsme našli toho správného člověka.

Takže jste ji požádala o pomoc?

Producent Michal Reitler ji oslovil a ona se tak
stala naším oficiálním poradcem. To byla tak
skvělá práce! Mě hrozně baví chytat přízvuky,
učit se různé jazyky, zkoumat, do jaké míry
k nim můžu proniknout. Zdena mi přepsala
všechny scény do ostravštiny, čímž to dosta-
lo strašně autentický ráz. Chodila jsem za ní
do nonstopu, kde pracovala jako servírka, se
scénářem a natáčela jsem si to na diktafon.
Martha Issová v nonstopu v Ostravě!
Chodila jsem tam přes den, moc lidí tam ne-
bylo, nikdo si nás nevěšmal, měly jsme na to

klid. Mluvila jsem pak ostravsky i doma. Fany
mi říkala, ať s ní nemluví tak drsně. A já jí
odpovídala: „tož děvuchu, udělej, co ti mluvím,
nebo ti jednu lysknu!“ Mluvila jsem tak celé
prázdniny, je to nakažlivé.

Ono to zní dost tvrdě.

Přesně tak působí i Zdena. Přitom má obrovské
srdce. A taková je Ostrava, zní temně a drsně
a přitom je to kraj, kde je spousta vášně a lid-
ské pospolitosti. Klidně se pošlou do háje, ale
drží při sobě a pomůžou si. To bylo něco, co
jsme si všichni strašně přáli, aby se v Dukle ob-
jevilo. A já mám radost, protože to tam vidím.
**Když jsem Duklu dokoukala, padla na mě
úzkost. Co to udělalo s vámi?**

Když jsem Duklu viděla, taky mi bylo úzko.
Ale během natáčení se pohybuji v rovině hry,
ať je to téma jakkoliv smutné, temné nebo sví-
rající. Nikdy jsem nezažila, že by mi nějaká
temnota z práce přešla do života.

Jaké to je nechat se režírovat partnerem?
Skvělé. Překvapilo mě, když mi David roli
v Dukle nabídl. Věkově mi sice odpovídala, ale
typově byla velmi vzdálená mým obvyklým ro-
lím. Byla jsem strašně ráda. I když ze začátku
jsem se naší spolupráce bála.

Jako jedna z hlavních hrdinek filmu Dukla 61

Seriál Zkáza Dejvického divadla počala divákům bránice

S oštěpem nechce Martha seknout ani po natáčení

řaskavá dvojice. Dokážeme se oba máme jasný pohled na některé ty pohledy nesetkávají. Bála když se dostaneme do nějakého to uvidíme něco jinak, bude to obkolí. Ale nic takového se nestalo. ce byla dobrá, veselá, inspirativní tkt se mi tam nejeví nepleť, ale zjednodušoval, protože jsem nijak to můžu říct a co ne.

Češi mají autoritativní přístup jak je na tom váš partner?

ck, který má herce rád a zve je miku. On je samozřejmě režisér, t to, jak on chce a často ho vyu- ky u toho s námi mluví. Hrozně kou atmosféru na place vytváří, řistupuje, musím říct, že jsem se ouběji zamilovala. Pozorovala áci a byla na něj pyšná. Je skuteč- u svojí bytostí.

Spělo i vztahu mezi vámi? em si stoprocentně jistá.

se i on znovu zamiloval? usela zeptat jeho, to nedokážu říct. říkal, že mi roli Marie dal mož- rojevit svou pravou povahu... u úplně jiná postava, než u vás zvyklí.

la první dospělá ženská, kterou o té doby jsem ztvárňovala spíš pličičí typ a u nás to tak funguje, jak zavěde a už dál jede v těch olejích. Takové ty protiúkoily, láte třeba v amerických filmech, edávají. Obsazuje se většinou

po typu. Jsem ráda, že měl David odvalu mi roli Marie svěřit. Byl to pro mě určitě nějaký pracovní mezník. Který by mě samozřejmě nepotkal, kdybych „nespala“ s režisérem...

Dal vám to někdo z kolegů sežrat?

Přímo mi neřekl nikdo nic. A když ke mně doplne nějaká pomluva, vypouštím ji jako bzučení komárů. Já myslím, že důležité je, aby člověk sám věděl, jak věci jsou. David mi tu roli dal a já se snažila ji zahrát nejlíp, jak jsem mohla. Trápilo by mě třeba to, kdybych věděla, že jsem ošulila přípravu, ale jestli někdo říká, že mě obsazuje, že jsem jeho žena? No, asi i proto mě obsazuje. Zná mě, ví, jak pracuju, jak o rolích přemýšlím, sleduje mě zblízka. A zároveň si myslím, že David rozhodně není typ, který by si dobrovolně kazil film. Pokud by mu naše spolupráce nevyhovovala, roli by mi nenabízel.

Evidentně se to povedlo, když jste za ni dostala Českého lva... Čekala jste to?

Vůbec. V té kategorii nejsou žádné nominace. Šla jsem si v klidu na mejdan, ani ve snu by mě nenapadlo, že budu přebírat cenu. Byla jsem v absolutním šoku. Radostném, samozřejmě! **Trénujete, studujete roli, hrajete v Dejvickém divadle. Jenže zatímco svobodné a bezdětné kolegyně si jdou po tréninku na skleničku nebo lehnout, vy máte doma sedmiletou Františku a rok a půl starou**

Emilkku. Měla byste být na rodičovské a vy se přitom nezastavíte.

Když je toho hodně, David mi říká Terminátore... Ale myslím, že nejsem zdaleka jediná matka dvou dětí, která takhle pracuje. Ženská síla je velká. Navíc, u herectví to jsou takové vlny, budu točit dva měsíce a pak mě čeká mnohem volnější období.

A máte někdy stavy, kdy se z toho všeho náporu fyzicky i psychicky skládáte?

Jsou to spíš taková drobná mikrosložení. Naštěstí jsem nezažila něco, čemu by se dalo říkat nervové zhroucení. Ale těch mikrosložení mívám desítky v týdnu. Tehdy si říkám, že toho dělám moc a všechno špatně. Naštěstí to rychle přejde. Souvisí to většinou s únavou. Jakmile se mi podaří se vyspat, je to okamžitě pryč.

Já mám tyhle pocity, když od rána do večera uklízím a stále máme v bytě nesukutečný binec.

To nesnáším. Proto už během dne neuklízím. Protože člověk něco udělá a za pikosekundu se objeví ještě větší hromada něčeho někde jinde. Takže to dělám tak, že to celý den nechám a uklízím to, až když usnou. Také se snažím zapojovat Františku, než jde spát, uklízí si svůj pokoj. A občas se stane zázrak, že zatímco uspávám Emilku, tak aniž bych jí cokoliv řekla, uklidí hračky, které během dne rozthahaly po bytě. To byly jedny z nejkrásnějších momentů několika posledních let.

No a není vám líto, že si tedy tu rodičovskou neuvítáte doma?

S Fančou jsem byla v podstatě tři roky doma. Natočila jsem za tu dobu jen Čtvrtou hvězdu a Sedmero krkavců, hrála jsem v divadle, ale nezkoušela jsem nové věci a natáčení bylo vždycky tak na dva měsíce.

Stejně jste pracovala.

Ono se to dá s herectvím dělat dobře, nemáme kontinuální práci, neodcházím každý den ráno a nevracím se večer. V Zátokovi mě čeká něco kolem dvaceti natáčecích dní a trénink a od září pár večerních představení. Takže se to dá docela dobře skloubit. A nemám pocit, že bych si to neuvítala. Mám takovou svou síť, která sestává z mých rodičů, neterí a kamarádek, které mají zrovna volno a hlídají, když je potřeba. Ale nemám žádnou chuť, které bych dávala každý den děti.

A pomáhá vám někdo s domácností?

Na úklid pomoc mám, to bych už nevládla. To jsem tedy poznala až s Davidem, do té doby jsem byla zvyklá všechno dělat sama. Mám ráda takový ten zabydlený bordýlek, ale vadí mi, když věci leží chaoticky, to mi nedělá dobře na duši, i když ty nároky se za tu dobu, co žiju se svou prasečí partou, dost snížily... Ale i tak úklidem trávím dost času, protože mi vnitřně nedělá dobře žít v chaosu.

Mluvíte i o vnitřním duševním uspořádání?

Jsem docela dobrý improvizátor, nemám problém zařít se ve změně a nemám problém v nějakém divokém nastavení si vytvořit svůj svět, který funguje vlastně nezávisle na tom, co se děje venku. Myslím, že nejsem člověk, který by potřeboval každodenní pevný řád. Ale nemám ráda chaos a nelad. Mám ráda, když je okolo mě hezky, a to jak co se týče vztahů, tak prostředí, ve kterém se pohybuji. Jemný bordel, hluk a řvaní dětí mi ale nevadí. **Užíváte si klid aspoň s partnerem, nebo se občas i pohádáte?**

Dohadujeme se několikrát denně o naprosto nepodstatných věcech. Je to takový náš kolorit a myslím, že se tím oba bavíme. Ale nikdy u nás není nikdo naštvaný déle než deset minut, protože pak to většinou jeden z nás nějak shodí. A máme zásadu, kterou se nám ne vždy dařilo dodržet, ale posledních několik let jsme téměř stoprocentní! „Nedovol, aby nad tvou hádkou zašlo slunce“, což znamená, že spát musíme jít vždycky usmířeni. Ale v naprosté většině případů jde o hloupost, ne o podstatné věci.

Když jsme se viděly po smrti vašeho tchána, kameramana Miroslava Ondříčka, říkala jste, že jste s Davidem narazili na propast, kterou jste dokázali vyčistit, ale bylo to na hraně. Jak je to dnes?

Ano, to bylo naše nejtěžší období.

Nyní tedy spějete k harmonii?

Úplně. Zažila jsem i vztah, ve kterém jsme se vůbec nehádali, ale skončil mnohem rychleji a určitě nebyl naplněnější. V některých konstelacích se člověk pře, ale je to vlastně inspirativní. My se pořád o něčem dohadujeme, ale velmi láskyplně. Ani jeden z nás nemá rád špatnou atmosféru. A máme spolu sranda, furt se smějeme. To je pro mě naprosto zásadní. **Umí si David udělat legraci i ze sebe?** Ano, i v těch nejvážnějších situacích. Tohle na něm miluju. Je to muž mého života. O tom jsem vždycky snila, že budu žít s člověkem, se kterým je sranda, vážím si ho, jeho názory mi imponují, obohacuje mě, máme sladké děti a ještě spolu můžeme sdílet práci.

Tak to byste se mohli třeba i vzít, že?

To bychom mohli. Jsme už tři roky zasnoubení, ale pořád nějak nemáme čas...

A řešíte i téma třetího dítěte?

Necháváme ho otevřené.

David už tři děti má, kromě holek má syna z prvního manželství. Když jste spolu začali chodit, bylo mu šest. Jak vás přijal?

Dobře. Ruda má vždycky perfektní začátek. Až když člověka pozná blíž, odkryje své démoničtější stránky... Rudu mám ráda a troufám si říct, že i on má rád mě. Samozřejmě ta situace byla mnohem jednodušší, dokud se nenarodily holky. Výchovu jsem do té doby nechávala na Davidovi.

A potom?

Jakmile se narodila Fanča, začalo to být těžší, protože jsem viděla, že Fany některé věci, které se mi nelíbí, vnímá a myslí si, že jsou v pořádku, protože Rudu miluje a vzhlíží k němu. Ruda má někdy problém s dodržováním domluvených pravidel a David zase tendenci vyhrožovat tresty, které nakonec nikdy neproběhnou. A mně se dělo, že mi pak krkem lezli oba dva.

Takže se ve výchově neshodnete?

To pro nás vždycky bylo nechoulostivější téma. Ale musím říct, že co se důslednosti ve výchově týče, na sobě David ohromně pracuje. Je to zvláštní, zatímco na place má přirozenou autoritu, doma s dětmi je úplně měkkouš, nechává se sebou vorat a já jsem pak ten zloun, který na věcech trvá. Ale já věřím, že hranice znamenají lásku. A že to děti vnímají. **Když jsme se viděly naposledy, hodně jste řešila, zda je vaše výchova správná.** Dnes už nemám čas o tom tolik přemýšlet. Když jsou dvě, už se tím moc nezabývám, což je dost osvobozující. Dělam, co cítím.

Vaše holky objevují svět, některé děti štěstí na rodinu nemají. Proto jste se stala patronkou projektu Dobrý start?

Je to téma, které okolo mě obchází už dlouho. A moje kamarádky, dokumentaristka Linda Jablonská Kalistová a scenáristka Irena Hejdová se zabývaly startem života dítěte, které tráví svůj první rok v kojeneckém ústa-

VIZITKA

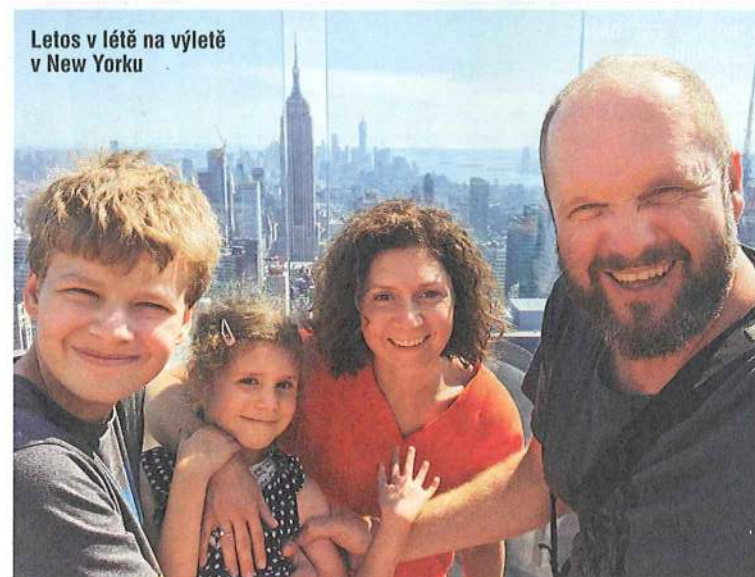
Martha Issová (38)

- Narodila se 22. března 1981 v Praze herečce Lence Termerové a filmovému režisérovi Morisu Issovi.
- S partnerem, režisérem Davidem Ondříčkem, má dvě dcery.
- Známe ji například z filmů Tajnosti, Děti noci, Perfect days, Ve stínu, Sedmero krkavců, Ukryt v zoo, Dukla 61.
- Je členkou Dejvického divadla.
- Za roli Marie v Dukle 61 získala Českého lva za mimořádný počin v oblasti audiovizu, předtím byla třikrát nominovaná v různých kategoriích.

vu a srovnávaly ho s dítětem, které se dostane hned na začátku do rodiny. Je šokující, jak prostý rozdíl mezi těmi dvěma světy je.

Co jste zjistila?

Myslím, že není nic lepšího než vyrůstat v rodině, některé zkušenosti člověk prostě jinde nezíská. Šokovalo mě, že první rok mimo rodinu ovlivní i fyzický vývoj. Děti z kojeneckých ústavů nemají svého člověka, který by plnil jejich potřeby a přání a jsou vystaveny dlouhodobému stresu, při kterém se uvolňuje hormon, který negativně ovlivňuje vývoj nervové soustavy. Navíc děti, které samy nechodí, se nedostanou ven z budovy, nemají šanci venku lézt po trávě a objevovat svět... Tohle téma ve společnosti je a je potřeba o něm mluvit a nutit naše zákonodárce, aby se jím zabývali. Existuje mnohem víc lidí, kteří se chtějí stát pěstouny, než je dětí v ústavech. Slyšela jsem o kojeneckém ústavu, kde je na 91 dětí 93 státních zaměstnanců, ale na 5 mimin je tam jedna sestra, děti leží v postýlkách a zvyknou si nic po nikom nechít, protože vědí, že to nedostanou. Myslím, že základní potřeba je mít svou smečku, která vám pomůže, když je vám smutno. Nejde jen o přežití. ■

Letos v létě na výletě v New Yorku

S dcerou Fanykou

Když je práce hodně, David mi říká Terminátore. Ale myslím, že nejsem jediná matka dvou dětí, která takhle pracuje.